

naša skupnost

ČESTITAMO
OB 29. NOVEMBRU—
DNEVU REPUBLIKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE GROSUPLJE

POSLOVANJE ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA OBČINE GROSUPLJE V OBDOBJU JANUAR—SEPTEMBER 1987

Gospodarstvo

Organizacije združenega dela še vedno poslujejo v neugodnih gospodarskih razmerah, ki se odražajo v likvidnostnih težavah slabi preskrbi s surovinami in reprodukcijskim materialom, predvsem pa v zelo visoki inflaciji.

Po podatkih Zavoda za statistiko SR Slovenije so bile cene industrijskih izdelkov pri proizvajalcih v obdobju januar—september 1987 v primerjavi z enakim obdobjem leta 1986 višje za 91,3%, cene izdelkov v prodaji na drobno za 114,1%, življenjski stroški pa so se povečali za 114,1%.

S sprejetjem novega Zakona o celotnem prihodu in dohodku (vključno z njegovimi spremembami) so bile uvedene bistvene novosti v obračunskem sistemu. Prvi del zakona, ki ureja ugotavljanje celotnega prihoda in dohodka, je v veljavi že od začetka leta, določbe tistega dela zakona, ki urejajo razporeditev dohodka in čistega dohodka pa veljajo od 1. julija 1987 dalje, tako da so že upoštevane v periodičnih obračunih za obravnavano obdobje.

Tu velja omeniti novost na področju delitve dohodka, ki se po novem razporeja:

- na del, ki je rezultat dela v izjemno ugodnih razmerah,
- na obveznosti, ki niso odvisne od velikosti ugotovljenega dohodka in
- na obveznosti, ki so odvisne od velikosti dohodka.

Slednje lahko organizacije združenega dela v celoti pokrijejo iz dohodka samo v primeru, da jim ostanek dohodka to dopušča, v nasprotnem primeru pa jih morajo sorazmerno zmanjšati.

Na področju razporejanja čistega dohodka sta z zakonom uvedeni novosti, ki povzročata spremembo velikosti čistega dohodka v primeru, ko organizacija združenega dela doseže dohodek, ki je rezultat dela v izjemno ugodnih razmerah in se po novem razporeja nepo-

sredno iz dohodka in ne več iz čistega dohodka, ter v primeru, ko organizacija združenega dela razporeja čisti dohodek za nadomestilo za gospodarjenje z vložnimi sredstvi tujcev.

Ob koncu tretjega tromesečja 1987 je bil seštevek izvoza organizacij združenega dela gospodarstva občine Grosuplje za 16% večji kot v enakem obdobju preteklega leta, kar pomeni delno izboljšanje zunanjetrgovinskega poslovanja glede na I. polletje 1987, ko je bil izvoz nižji za 5%. Vendar pa moramo pri tem upoštevati dejstvo, da je pozitivna rast izvoza rezultat velikega izvoza na klirinško področje, medtem ko je izvoz na konvertibilni trg še vedno realno manjši za 12% glede na primerjalno obdobje preteklega leta. Toda tudi na področju konvertibilnega izvoza se opaža tendenca povečanja, saj se negativna stopnja rasti iz obdobja v obdobje zmanjšuje (I. tromesečje: -38%, II. tromesečje: -30%, III. tromesečje: -12%).

Po podatkih iz carinskih deklaracij so izvoz na konvertibilni trg povečale tri organizacije združenega dela: Kovinarstvo Grosuplje (IND 209), IMP Livar, TOZD Tovarna armatur (IND 112) in Iskra, TOZD Stikalni elementi Dobropolje (IND 104). Skupni izvoz pa je poleg že naštetih organizacij povečala tudi IMP Livar TOZD LSNL (IND 185). Vrednost njenega izvoza (2.029.121 tisoč din) predstavlja 34,4% celotnega izvoza gospodarstva občine Grosuplje.

Iz znanih podatkov je razvidno, da naše zunanjetrgovinsko poslovanje nima težav s pokritjem uvoza z izvozom (IND 215), kar je posledica predvsem nenehnega zmanjševanja uvoza surovin in reprodukcijskega materiala (januar—junij 1987: -49%, januar—september 1987: -52%).

Stanje na področju fizičnega obsega proizvodnje organizacij združenega dela gospodarstva občine Grosuplje je še vedno zaskrbljujoče, saj je stopnja rasti

tudi v obdobju januar—september 1987 negativna (-1,5%), čeprav je upadanje rasti nekoliko manjše kot v I. polletju 1987 (-4,2%). Ob istočasnem upoštevanju rasti števila zaposlenih na podlagi delovnih ur (1%) lahko nadalje ugotovimo, da tudi produktivnost gospodarstva občine Grosuplje pada, kljub sicer dokaj ugodnim finančnim rezultatom poslovanja.

Zato ugotavljamo, da finančni rezultati, dobljeni na podlagi podatkov iz periodičnih obračunov, ne kažejo realnih dosežkov organizacij združenega dela, ker jih zelo izmalči visoka stopnja inflacije, njihovo primerljivost pa omejujejo spremembe obračunskega sistema.

Glede stanja zalog izdelkov v industriji ugotavljamo, da so zaloge v obravnavanem obdobju za 7,7% nižje kot v enakem obdobju lani. Predvsem so se znižale zaloge blaga za potrošnje (za 43,7%) in drugega blaga (za 24,9%), porastle pa so zaloge sredstev za delo in reprodukcijskega materiala.

Gibanje zalog po mesecih glede na predhodni mesec pa je bilo zelo različno: večje so bile januarja, maja, junija in avgusta, ostale mesece pa bistveno manjše.

Organizacije združenega dela občine Grosuplje so letos v devetih mesecih ustvarile 120.505.806 tisoč din celotnega prihodka oz. 129% več kot v enakem obdobju preteklega leta. Večino celotnega prihodka je bilo doseženo s prodajo na domačem trgu, s prodajo na tujem trgu pa le 8,1%. Omenjeni delež se je glede na preteklo leto povečal za 4%, v primerjavi z rezultati v I. polletju letos pa celo nekoliko znižil. Več kot polovico prihodkov, ustvarjenih na tujem trgu, sta dosegla IMP Livar, TOZD LSNL, in Kovinarstvo Grosuplje.

Porabljena sredstva so imela samo dve indeksni točki počasnejšo rast kot celotni prihodek in so bila za 127% večja, kot v enakem obdobju leta 1986. V obdobju januar—september 1987 je gospodarstvo občine Grosuplje doseglo 32.285.926 tisoč din dohodka; v primerjavi z enakim obdobjem leta 1986 je bil za 135% višji. Rast dohodka je bila hitrejša od rasti celotnega prihodka in porabljenih sredstev.

Več kot tri četrtine dohodka gospodarstva občine sta ustvarili le dve področji: industrija (44%) in gradbeništvo (33%). Dohodek pa se je najbolj povečal v obrtni dejavnosti (IND 276), stanovanjsko-komunalni dejavnosti (IND 255) in trgovini (IND 246).

VIŠNJA GORA, 10. oktobra — Na slovesni otvoritvi obnovljenih cestnih odsekov Višnja gora — Peščenik — Kriška vas — Nova vas — Polževo — Zavrtče so se zbrali krajanje Višnje gore, predstavniki občine Grosuplje in izvajalcev del. Skupna dolžina novih asfaltiranih cest je 6550 metrov, kar je precejšnja pridobitev za KS Višnja gora. (foto: L. Rozman)

Dohodek na delavca v gospodarstvu občine je znašal 5.109.341 din (IND 227). Skoraj še enkrat večji dohodek na delavca od občinskega poprečja so dosegli v Zavodu za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje (11.657.933 din), Pekarni Grosuplje (10.475.522 din) in Obrtni zadrugi Magro (10.045.500 din).

Razmerje med dohodkom in povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi nam kaže učinkovitost gospodarstva. Iz zbranih podatkov je razvidno, da so organizacije združenega dela v obravnavanem obdobju gospodarile učinkoviteje kot v primerjalnem obdobju 1986, saj so na 100 din porabljenih poslovnih sredstev ustvarile 45,1 din dohodka (lani samo 39,7 din). Učinkovitost se je zmanjšala samo na področju trgovine in gostinstva.

V obravnavanem obdobju sta dve organizaciji združenega dela poslovali z izgubo v skupnem znesku 477.651 tisoč din, kar je za 162% več kot v devetih mesecih preteklega leta.

Z izgubo sta poslovali:

— Slovenijales, DO Stolarsna Dobropolje (172.143 tisoč din), ki ni ustvarila niti toliko celotnega prihodka, da bi pokrila porabljena sredstva. Znesek izgube je skoraj še enkrat večji kot v I. polletju letos.

— Zmaj, TOZD Specialne baterije Šentvid (305.508 tisoč din). Znesek izgube je nekoliko nižji kot v I. polletju 1987 in vsebuje neporavnane obveznosti iz dohodka in čistega dohodka, medtem ko je celotni prihodek zadoščal za pokritje porabljenih sredstev.

Lesnina DO Sinoles Ivančna gorica, ki je doslej v več zaporednih periodičnih obračunih izkazovala izgubo, je v obdobju januar—september 1987 poslovala s pozitivnim rezultatom in ustvarila dovolj celotnega prihodka oz. do-

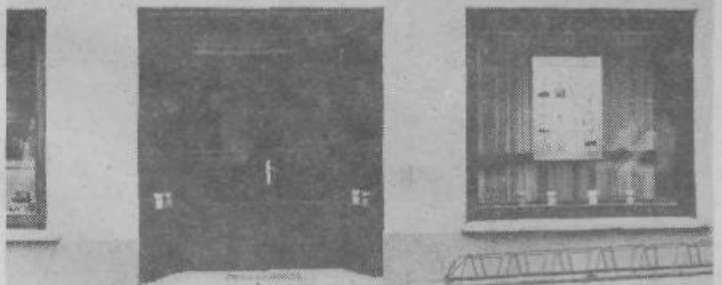
hodka, da je poravnala vse nastale obveznosti. V primerjavi s prvimi devetimi meseci preteklega leta so se letos delitvena razmerja v razporejenem dohodku poslabšala predvsem zaradi nagle rasti obračunanih obveznosti za skupno porabo (IND 279) in druge potrebe (IND 251). Hitrejši rast od rasti dohodka je imela tudi osebna poraba, medtem ko je akumulacija precej zaostajala za rastjo dohodka (kar za 26 indeksnih točk). Zelo nizko rast je imela tudi splošna poraba (IND 162).

Za akumulacijo so organizacije združenega dela razporedile 4.042.159 tisoč din dohodka oz. le za 109% več kot v lanskem primerjalnem obdobju, tako da se je njen delež v dohodku znižil od 14,1% na 12,42% in je nižji tudi od deleža v I. polletju 1987 (15,6%).

Zelo visok delež akumulacije v dohodku so imele naslednje organizacije: Pekarna Grosuplje (49,5%), Obrtna za-

(Dalje na 2. strani)

beogradaska banka

BEOGRAJSKA BANKA je odprla vrata uporabnikom svojih storitev 9. novembra 1987. Poslovalnica je v Grosupljem, na Kolodvorski ulici 2. V oktobrski številki Naše skupnosti nam jo je zagodel tiskarski škrat. Otvoritev bančne poslovalnice smo napovedali mesec dni prekmalu, zato se delavcem Beogradske banke in občanom opravičujemo. (I. R., foto L. Rozman)

Dobitniki nagrad Josipa Jurčiča v letu 1987

Sklep o podelitvi nagrad Josipa Jurčiča je sprejela Skupščina Občinske izobraževalne skupnosti Grosuplje na svoji 5. seji dne 22/10/1987.

Nagrade so bile podeljene na slavnostni seji občinske skupščine Grosuplje na dan občinskega praznika.

Nagrade so prejeli:

Tone Baltič, rojen 26/10-1935, se je po končani nižji gimnaziji na Krki od-

ločil za učiteljski poklic. Učiteljske je končal v Ljubljani leta 1956 in bil isto leto razporejen na šolo Korinj. Leta 1961 je bil premeščen na podružnično šolo Zagradec, nato pa leta 1966 na centralno šolo v Stično, kjer je bil leta 1970 imenovan za pomočnika ravnatelja. To delo opravlja še danes.

Tov. Baltič se je takoj po nastavitvi na šolo Korinj z vso vnemo in požrtvovalnostjo predal učno-vzgojnemu delu, kljub temu da je pouk potekal v izredno težkih delovnih in življenjskih razmerah. Poučeval je v kombiniranih oddelkih s tremi do štirimi razredi. Kljub težkim razmeram in večrazrednim kombinacijam so učenci osvajali potrebna znanja in delovne navade. Tudi na šoli v Zagradcu je poučeval kombinirane oddelke, in to na višji stopnji. Tu je razvijal interesne dejavnosti, učenci pa so pod njegovim vodstvom dosegli vidne rezultate v občinskem in republiškem merilu.

Uspešen je bil pri vzgojno-izobraževalnem delu, predvsem še pri matematiki, ki jo je poučeval po prehodu na šolo Stična. Uporabljal in uvajal je aktivne oblike in metode dela ter aktualiziral pouk. Zaradi kvalitete pri učno-vzgojnem delu je bil tudi izbran za pomočnika ravnatelja.

Poleg rednega dela je tov. Baltič tudi zelo aktiven družbenopolitični delavec v krajevni skupnosti in občinskem merilu. Aktivno že več let deluje v organih OIS, v predsedstvu OK ZKS pa v tem

mandatnem obdobju zastopa področje vzgoje in izobraževanja.

Rado Novaković, rojen 31/5-1942, je po končanem učiteljskem študiju v Ljubljani naprej dve leti poučeval na podružnični šoli v Oneku (Kočevo), nato pa se je zaposlil na podružnični šoli Ponikve, kjer je še vedno zaposlen. Vseskozi je vodja te šole.

Tov. Novaković je skoraj polnih dvajset let na podružnični šoli Ponikve sam celodnevno poučeval vse štiri razrede (1.—4.) v dveh kombinacijah. Kljub tej obremenjenosti je kot učitelj vestno izpolnjeval delovne naloge, uvažal pedagoške novosti in izpolnjeval zahteve sodobne šole oz. njene prenove. Ne glede na večjo obremenjenost (celodnevno delo) je kot učitelj vedno vreden in dosleden ter si nenehno prizadeva, da bi tudi učenci take šole pridobili čim več znanja in se nemoteno vključili v pouk na prehodu na centralno šolo. Ob pregledih šole s strani Zavoda SR Slovenije za šolstvo in hospitacijskih nastopih za učitelje »kombinatorce« so dali njegovemu delu priznanje tudi pedagoški svetovalci.

Ob skoraj celodnevni službeni obremenitvi tov. Novaković aktivno deluje tudi v krajevni skupnosti in družbenopolitičnih organizacijah. Tako je že opravljal funkcijo predsednika KK SZDL, predsednika skupščine KS, sedaj pa v njihovih organih še vedno aktivno deluje.

Dane Zupančič, rojen 21/4-1951, diplomirani strojni inženir, je že nekaj let eden plodnejših ustvarjalcev kulturnega življenja v občini, njegovo ustvarjalno delo pa je vezano na delo v Kulturnem društvu Muljava. Njegova osrednja kulturna dejavnost je organiziranje in strokovno vodenje gledališke dejavnosti.

Privrženost gledališki dejavnosti izvira že iz otroških let, ko je kot učenec nižjih razredov osnovne šole nastopal kot igralec. Kasneje je obiskoval več tečajev za režiserje, leta 1973 pa je za samostojno režiral prvo dramsko delo.

Največji dramaturški dosežki tov. Zupančiča so gledališke stvaritve v predstavah na prostem. Tako je v zadnjih letih režiral tri dramaturške stvaritve, in sicer Domna, Desetega brata in Rokovnjače. Kljub temu da je pri teh stvaritvah strokovno sodeloval tudi igralec Janez Eržen, to ne zmanjšuje vloge režiserja Zupančiča, ki je ogromno svojega prostega časa, volje in umetniškega navdiha vložil v te stvaritve. Podobne stvaritve snuje tudi v bodoče.

V preteklem mandatnem obdobju je bil tov. Zupančič predsednik Skupščine Občinske kulturne skupnosti, sedaj pa vodi enega njenih odborov. Tov. Zupančič je ob podelitvi nagrade izjavil, da denarno nagrado odstopa Društvu za boj proti raku, kar je z nakazilom tudi storil 30/10-1987.

(foto: L. Rozman)

OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Na slovesnosti ob občinskem prazniku, 29. oktobra, so se v Kulturnem domu v Grosupljem zbrali delegati zborov SO, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in gostje (med njimi Ivan Maček-Matija). Slavnostni govornik je bil predsednik SO Franc Gruden. Na seji so podelili letošnje nagrade Louisa Adamiča: Lojzetu Kiklju, Iskri — TOZD Stikalni elementi iz Dobropolja in Zdravstvenemu domu — enoti iz Grosupljeja (nagrajence smo predstavili v oktobrski številki Naše skupnosti). Predsednik skupščine Občinske izobraževalne skupnosti Miha Novljan pa je letošnje plakete Josipa Jurčiča podelil Tonetu Baltiču, Radu Novakoviču in Danijelu Zupančiču (nagrajence predstavljamo v tej številki).

Kulturni del slovesnosti so izvedli: pihalni orkester in ženski pevski zbor iz Grosupljeja.

Pihalni orkester iz Grosupljeja je sodeloval v kulturnem programu na slavnostni seji (foto: L. Rozman)

Tone Baltič

Rado Novaković

Dane Zupančič